

• PORTRÉ

Brittany Murphy (1977–2009)

A georgiai születésű amerikai színésznő és énekesnő tizennégy évesen kezdte pályafutását a Drexell's Class című sorozatban. Szülei korán elváltak, így az édesanyja nevelte fel őt. Eleinte New Jersey-ben élt, később a színészi karrierje érdekében Los Angelesbe költözött. A 90-es évek elején Eric Balfour színésszel a Blessed Soul nevű együttesben zenélt. Ezután olyan sikerfilmekben játszott, mint a Spinédzserék (1995), Észvesztő (1999), Szépségtépő verseny (1999), Ne szólj száj! (2001), Az ördög számtana (2001), 8 mérföld (2002), utóbbiban Eminem barátnőjét alakította). Többnyire törekeny lelkületű nőket személyesített meg. 2000-ben a 93. lett a Maxim magazin a világ 100 legszexisebb

nője listán. A 2005-ös Aranyglóbusz díj kiosztóján ő volt a gálaest műsorvezetője; ugyanezen évben a Texas királyai című animáció Luanne Platters szinkronhangjáért An nie-díjat kapott. 2007 májusában feleségül ment Simon Monjack (1970–2010) brit forgatókönyvíróhoz; a házaspár állítólag filmet tervezett készíteni D. M. Thomas A fehér hotel című regénye alapján. 2009. december 20-án hunyt el súlyos tüdőgyulladás, illetve anémia következtében.

2005-ben a Texas királyai című animáció Luanne Platters karakterének szinkronhangjáért Annie-díjat kapott.

• SUDOKU

A négyzetrács üres négyzeteibe úgy kell beírni a hiányzó számokat, hogy mind a 9 sorban és 9 oszlopban megtalálható legyen 1-től 9-ig minden egyes szám, illetve a 9 kis négyzetben (blokkban) is szerepeljen az összes szám 1-től 9-ig.

6								8
4		2	7					5
			8	9		2		4
7					9	6	4	2
1	4	5	6					8
3		4		1	7			
	5				4	1		3
	6							9

2		4	1					
	1		4			5		
	9		3		8	1		2
			2			8	6	
	3						7	
	8	1			7			
7		9	6		5		1	
		3			2		5	
					1	4		6

• NAPTÁR

December 20., csütörtök

Az évből 354 nap telt el, hátravan még 11.

A szolidaritás világnapja

Névnep: Teofil

Egyéb névnepok: Bojtorján, Domonkos, Eugén, Ignác, Kerecsen, Keresztély, Keresztes, Krisztián, Timót, Vata

Katolikus naptár: Szent Teofil, Szent Liberátusz

Református naptár: Apor

Unitárius naptár: Apor

Evangélikus naptár: Teofil, Apor

Zsidó naptár: Tévét hónap 17. napja

A **Teofil** görög származású férfi név, elemeinek jelentése: Istent kedvelő. Női párja: Teofila.

Theophilus Presbyter (1070–1125) Benedek-rendi szerzetes volt, aki a Rajna vidékén élt. Egyetlen fennmaradt műve a középkori mesterségek fortélyaiba nyújt betekintést. A többkötetes alkotása üvegfestéssel, aranyművességgel és festéssel (kódex- és faldíszítés), valamint segédeszközeivel (tinta- és festékkészítés) foglalkozik. Emellett a harangöntésről, illetve az orgonakészítésről is első kézből ad tudósítást. Teljes terjedelmében 1874-ben adták közre először.

• TUDÁSTÁR

A fonetika története

A fonetika a beszédhangok tudománya, a nyelvészet részterülete, amely az egyes hangok jellegével és képzésével foglalkozik. Kialakulása összekapcsolódik a hangalakjelölő írás megjelenésével, mert ennek használata már feltételezett bizonyos szintű ismereteket a beszédhangokkal kapcsolatban. Míg az írott nyelvek és az ábécék nyilvánvalóan kötődnek a beszédhangokhoz, a fonetikusokat jobban érdeklik maguk a beszédhangok, mint a lejegyzésükre használt jelek. A hangírás elsőként a görögöknél vált ismertté, akik már megkülönböztették a magánhangzókat és a mássalhangzókat is. A műveltség sok más területéhez hasonlóan a rómaiak a hangalakjelölő írásról származó ismereteket is átvették a görögöktől. Továbbfejlesztették a képzési mozzanatokról szóló ismeretanyagot, és latinra fordították a szakkifejezéseket. Az ígéretesnek látszó kezdetek után a fonetika ismeretanyaga a középkor éveiben alig gyarapodott, csupán a dán Jakob Madsen könyve (1586) volt az egyetlen, amely ezzel a témakörrel foglalkozott. A brit Joshua Steele és a skót Alexander Bell munkái később nagyban hozzájárultak a modern hangtan kialakulásában.

• EZEN A NAPON

184. éve

Megszületett Than Károly kémikus, egyetemi tanár, a magyar vegyészeti tudomány meghatározó alakja.

111. éve

Egerben világra jött Bárány István olimpiai ezüstérmes, Európa-bajnok úszó, edző, sportvezető, szakíró.

50. éve

Elhunyt John Steinbeck Nobel-díjas amerikai regényíró.

98. éve

Szigetváron megszületett Szabó Ottó Jászai Mari-díjas színész.

428. éve

Párizsban elhunyt Ambroise Paré francia orvos, a modern sebészet és a patológia megalapítója.

116. éve

Kenderesen világra jött Földes Jolán író.

94. éve

Ausztriában a schilling lett a hivatalos fizetőeszköz.

50. éve

Budapestben meghalt Sávoly Pál Kosuth-díjas mérnök, statikus, a budapesti Erzsébet híd tervezője.

150. éve

Columbianában világra jött Harvey S. Firestone amerikai gumigyáros.

81. éve

Budapestben megszületett Andor Tamás Balázs Béla-díjas operatőr, színész.

36. éve

Genfben elhunyt Arthur Rubinstein lengyel zongoraművész.

80. éve

Újpesten megszületett Zana József színész.

73. éve

New Yorkban világra jött Peter Criss zenész, a Kiss együttes tagja.

319. éve

I. Nagy Péter orosz cár megparancsolta, hogy az új év kezdete január 1-je helyett szeptember 1-je legyen.

72. éve

Tel-Avivban megszületett Uri Geller magyar származású parafenomén, parapszichiáter.

128. éve

Hódmezővásárhelyen világra jött Bibó Lajos író, újságíró.

466. éve

Meghalt Katharina von Bora német egyházi személy, Luther felesége.

202. éve

Pesten megszületett Bene Rudolf orvos, sebész, szülész.

FORRÁS: EZENANAPON.HU

Horoszkóp

Kos márc. 21. – ápr. 20.

Komoly összpontosítást követelő tevékenységek kerülnek napirendre. Ne kísérletezzen, maradjon a bevált módszereknél, használja a tapasztalatait!

Bika ápr. 21. – máj. 20.

Rendkívül szétszórta viselkedik, emellett szinte mindenre szélsőségesen reagál. Jobban teszi, ha visszavonul, és egyensúlyba hozza a lelki világát!

Ikrek máj. 21. – jún. 21.

Tele van energiával, a szellemi teljesítménye pedig irigylésre méltó. Bátran tűzzön ki magának új célokat, és mihamarabb lépjen a tettek mezejére!

Rák jún. 22. – júl. 23.

Munkahelyén váratlan fordulatok következnek be, ezért legyen mindenben rugalmas! Őrizze meg a higgadságát, és legyen segítőkész a kollégáival!

Oroszlán júl. 24. – aug. 23.

Az eredményei főleg azon fognak múlni, hogy miként tudja kihasználni a kínálgató lehetőségeket. Figyeljen oda a részletekre, és merjen rizikózni!

Szűz aug. 24. – szept. 23.

Ne rögtönözzön, mert a hirtelen hozott döntéseinek komoly következményei lehetnek. Vonuljon a háttérbe, hagyja, hogy mások irányítsák a dolgokat!

Mérleg szept. 24. – okt. 23.

Megterhelő napra készülhet, most egyszerre több feladatot kell kézbe tartania. Készítsen ütemtervet, majd csakis annak mentén haladjon előre!

Skorpió okt. 24. – nov. 22.

Szervezőképességének köszönhetően enyhíthet azokon a terheken, amik a vállát nyomják. Alaposan válogassa meg, hogy kikkel dolgozik együtt!

Nyilas nov. 23. – dec. 21.

Hivatásában olyan fordulatok várnak Önre, melyek új megvilágításba helyezik a lehetőségeit. Maradjon elővigyázatos, és zárja ki a kockázatot!

Bak dec. 22. – jan. 20.

Legyen nyitott, és fogadja érdeklődéssel a kihívásokat! A most kezdődő folyamatot tekintse tapasztalatszerzésnek, így sok élményben lehet része!

Vízöntő jan. 21. – febr. 19.

Bár a célkitűzései még kidolgozatlanok, képes lesz meggyőzni a társait arról, hogy érdemes Önrel tartani. Vesse be minden szakmai adottságát!

Halak febr. 20. – márc. 20.

Figyeljen oda a kötelezettségeire! Ne legyen könnyelmű, az ígéreteit pedig akkor is igyekezzék betartani, hogyha ez komoly erőfeszítést igényel Öntől.